

Mijn column nummer 70

Bodemdaling

Een deel van de Nederlandse bodem daalt door natuurlijke oorzaken. Menselijke ingrepen versterken dit effect. Bodemdaling is ongewenst, zeker als de zeespiegel stijgt. Een nadere beschouwing is gewenst.

Als je iets uit de bodem haalt en er niets voor terugstopt, zal de bodem dalen. Dat geldt bijvoorbeeld bij het droogleggen van veengronden. Door de ontwatering daalt het maaiveld. Dat wordt nog versterkt door de oxidatie van het veen. Andere oorzaken zijn het winnen van zout en aardgas uit de diepe bodem.

Hoe hiermee om te gaan? Simpelweg tegen zijn is wat al te ongenueanceerd.

Voordat toestemming wordt gegeven voor activiteiten die bodemdaling tot gevolg hebben, moeten de volgende vragen tot genoegen worden beantwoord. Hoe nuttig is de activiteit? Zijn er alternatieven die minder of geen daling van de bodem tot gevolg hebben? Is de bodemdaling te herstellen?

Is het nuttig om een moeras te ontwateren en daar te gaan bouwen? Niet echt natuurlijk. Bouwen kan ook ergens anders. De bodemdaling is niet te herstellen. Ophogen met zand leidt tot nog verdere inklinking van het onderliggende veen. Toch is op grote schaal op veengronden gebouwd. De overheid grijpt hier niet in. Is het nuttig om zout uit de diepe bodem te halen? Er zijn vast handiger plekken dan Harlingen. De bodemdaling verloopt twee tot drie keer sneller dan berekend. Ingrijpen van de minister van EZ is dus begrijpelijk.

Anders ligt het wat mij betreft met het winnen van gas in de Waddenzee. Dat is nuttig, en alternatieven zijn schaars of afwezig. Een gedeeltelijk herstel is waarschijnlijk door zandaanvoer uit de Noordzee. Toch is de minister van VROM hier niet voor.

Een suggestie voor de minister: sta een zekere bodemdaling toe, en zet de winning stop als die dreigt te worden overschreden.